

BUND DEUTSCHER

NORDSCHLESWIGER

Aabenraa/Apenrade, januar 2024

Deutsches Museum Nordschleswig

Baggrund/historie

I **1980erne** opstod der indenfor det tyske mindretal i Danmark ønsket om at vise de tyske nordslesvigeres historie og kultur i form af en museal udstilling. I tæt samarbejde med Bund Deutscher Nordschleswiger, det tyske mindretals hovedorganisation, blev foreningen "Haus für deutsche Geschichte und Kultur in Nordschleswig" grundlagt i 1986. Foreningen havde som opgave at samle, bevare og udstille genstande, der står i forbindelse med hjemmetyskheden, der opstod i det 19. århundrede og genstande, der giver udtryk for den tyske identitet og kultur i Sønderjylland.

I **1988** blev *Haus für deutsche Geschichte und Kultur in Nordschleswig* indviet på Ringridervej i Sønderborg. Da udstillingsarealet var begrænset til få kvadratmeter, og samlingen i de følgende år bestandig voksede flyttede museet til større lokaler i det tyske biblioteks bygning på Rønhaveplads i Sønderborg. *Deutsches Museum Nordschleswig* blev genåbnet i **maj 1992**.

Efter en grundlæggende udstillingsrevision i **2004/05**, bliver det tyske mindretals historie nu præsenteret i kronologisk rækkefølge. Driften opretholdes hovedsagelig på grundlag af frivillige.

I **2009** indgår *Museum Sønderjylland* og *Deutsches Museum* en samarbejdsaftale.

Flytningen af det tyske bibliotek til det nye multikulturhus, som fyldte størstedelen af den gamle bygning på Rønhaveplads, muliggjorde en omfattende om- og tilbygning muligt. Efter ca. et års byggetid/renovering og med et helt nyt udstillingskoncept kunne det nye museum fejre genåbning den **7. august 2020** bl.a. med deltagelse af kulturministeren. Den danske stat støttede det ca. 30 mio. DKK store projekt med 5 mio. DKK. Udstillingskonceptet er udviklet ved hjælp af danske eksperter. Omdrejningspunktet er "identitet" – med fokus på det tyske mindretals identitet.

I **juni 2021** besøgte Dronningen, den tyske Forbundspræsident og statsministeren museet.

Museet i dag

Deutsches Museum besøges årligt af 4.000, heraf mange grupper fra Danmark og Tyskland. Målet er et årligt besøgstal på omkring 6.000.

Bygningen på i alt ca. 500m² huser i dag også *Archiv der deutschen Minderheit*. Bag museet står en forening *Trägerverein Deutsches Museum Nordschleswig*, mens det tyske mindretals hovedorganisation *Bund Deutscher Nordschleswiger* står for den største del af finansieringen.

I museet og arkivet er der ca. 20 frivillige medarbejdere. Der er ansat en museumsleder, en arkivleder (ph.d.) og en forskningsleder (ph.d.).

Derudover er der en række studentermedhjælpere, mens pedelfunktionen indkøbes hos den nærliggende tyske skole.

Finansiering og ønske og statslig støtte

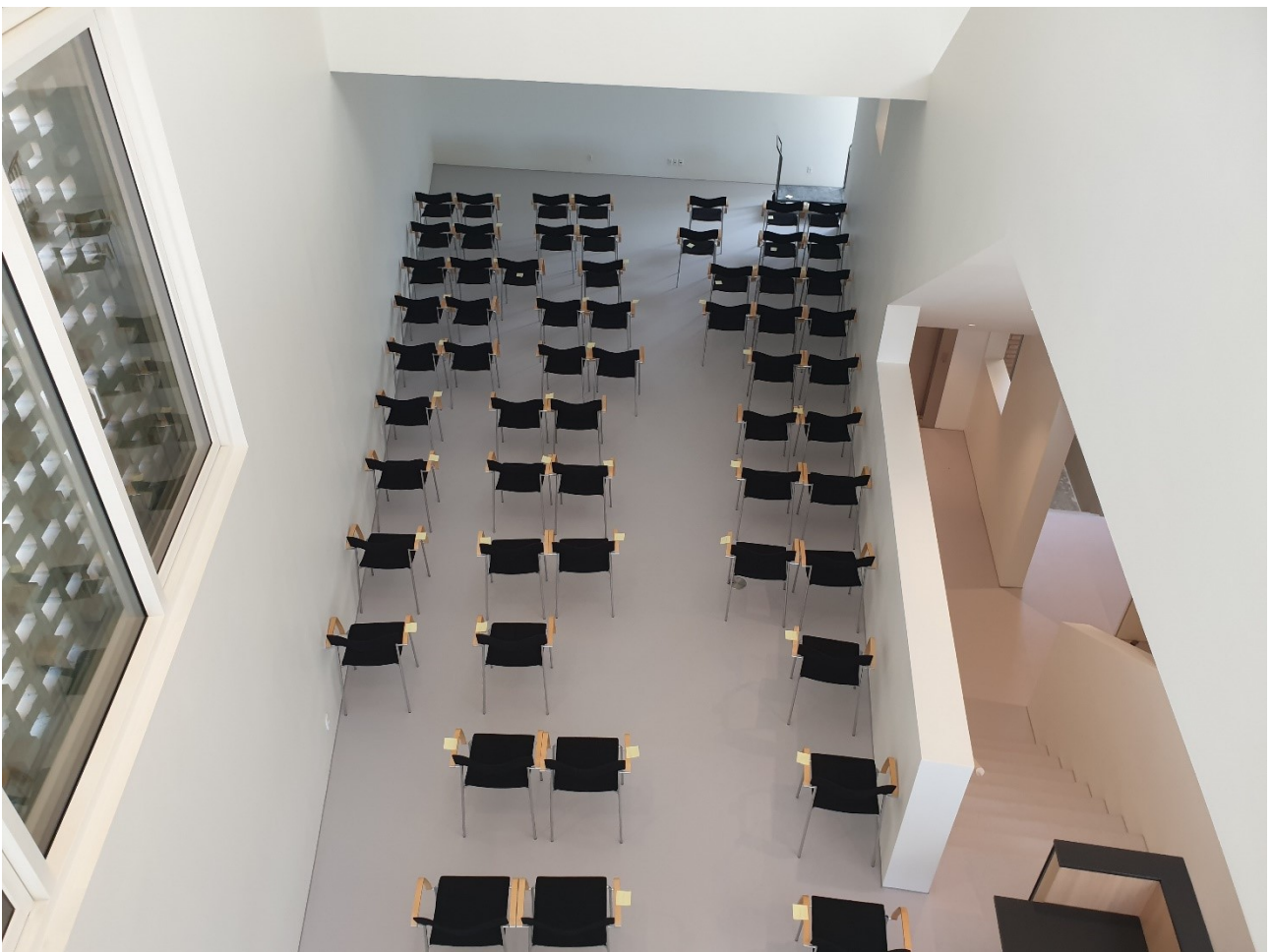
De årlige driftsomkostninger (inkl. den kommende nye ansættelse) er på ca. 3 mio.kr.

Det tyske mindretal ser gerne, at kulturministeriet støtter driften af museet på fast basis. Det forekommer rimeligt, at Danmarks eneste anerkendte mindretal får støtte til at fremvise og forske i sin egen historie, jf. også de af Danmark tiltrådte forpligtelser i

Sprogpagten (især Artikel 12 Kulturaktiviteter og -faciliteter)

Museet udefra: tilbygning og den oprindelige bygning.

Lokale i den nye tilbygning

Fra den nye udstilling: Folkeafstemningen 1920.

Archiv der deutschen Minderheit (i museumsbygningen)